

Verenigingsnieuws

Op donderdag 24 januari 2019 om 20:00 uur vindt er een lezing plaats in samenwerking met het LGOG van Stadsarcheoloog Andreas Schaub, Aachen: archeologische vondsten in Aken.

In dit nummer:

- De honderdste Nieuwsbrief een Mijlpaal 1
- Prachtige presentatie over prof. Dr. Otto Intze 3
- De voetgangers-tunnel 2
- Bezoek van studenten uit de Verenigde Staten van Amerika 3
- Krakers 3
- Jo Kern Ridder in de Orde van Oranje Nassau 4
- Activiteitenagenda 4

Nummer **100**

2018 #5

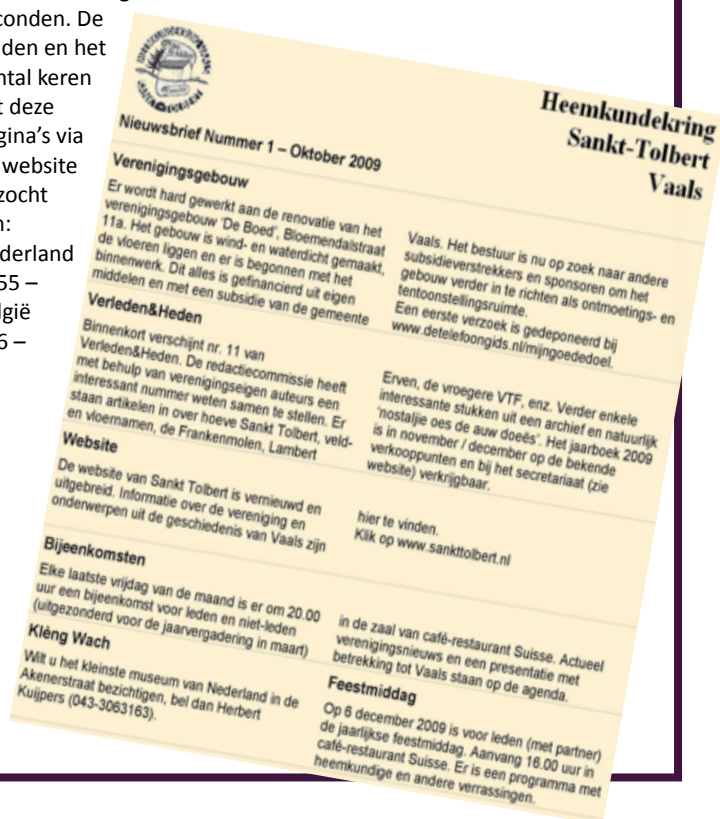
De honderdste Nieuwsbrief een Mijlpaal

Voor u ligt, of staat op uw scherm de honderdste Nieuwsbrief van heemkundekring Sankt Tolbert Vaals. Een jubileum uitgave. In het jaar 2009 nam wijlen Leo Jung-geburts het initiatief tot het uitgeven van een Nieuwsbrief bedoeld voor de leden van Sankt Tolbert, met als doel de leden op de hoogte te houden van het verenigingsnieuws. Maar ook plaatselijk- en ander belangrijk nieuws werd in de Nieuwsbrief gemeld. De huidige redactie bestaat uit : Jan Francotte – Thomas Richter – Victor Voncken – Monique Louvenberg- Cransveld - Arthur Cransveld – en met de zeer gewaardeerde medewerking van Marcel Wolff. De redactieleden proberen regelmatig een interessante Nieuwsbrief te publiceren. Ons streven is een Nieuwsbrief te maken met op de eerste plaats het verenigingsnieuws en met artikelen die de lezers aanspreken, dus geen artikelen die al in de plaatselijke of landelijke pers verschijnen. Onze Nieuwsbrief wordt inmiddels ook door een groot aantal niet leden van Sankt Tolbert gelezen onder meer door veel oud-Vaalsenaren die elders in het land of in de wereld wonen en de Nieuwsbrief als een stukje contact en herinnering aan hun Heemst- stad ervaren en gezien de vele positieve reacties, uitkijken naar onze Nieuwsbrief. Enkele interessante gegevens Sankt Tolbert heeft thans 226 leden – De Nieuwsbrieven worden verzonden naar 485 lezers in Vaals en een groot aantal plaatsen in Limburg

maar ook naar andere plaatsen in Nederland, naar het buitenland en zelfs naar overzee: om enkele plaatsen te noemen - Wijk bij Duurstede – Lieshout – Amsterdam – Arnhem - Hoofddorp – Haan – Wilsum - Roosendaal – Hoogeveen – IJsselstein – Zoetermeer – Waalre – Leiden - Lelystad - tevens naar Canada – Australië – Frankrijk – België – Duitsland – Noorwegen – Zwitserland – Griekenland. Behalve door de lezers die de Nieuwsbrief via mail ontvangen, wordt hij ook veelvuldig via de website van Sankt Tolbert gelezen, de Nieuwsbrieven 1 t/m 98 zijn daar in totaal 1890 keer gelezen, de totale tijd die op de pagina's van deze website is doorgebracht en de Nieuwsbrief is gelezen bedraagt 58539 seconden. De landen en het aantal keren dat deze pagina's via de website bezocht zijn: Nederland 1355 – België 326 –

Duitsland 119 – Verenigde Staten 13 – Noorwegen 11 – Canada 3 – Brazilië 1 – Spanje 1 – Oekraïne 1. Hieruit blijkt dat de Nieuwsbrief graag en veel gelezen wordt door onze leden en door niet leden. De redactie doet iedere keer weer haar uiterste best om een interessante Nieuwsbrief samen te stellen. Mocht u ideeën hebben of voorstellen over zaken die u graag in de Nieuwsbrief zou zien opgenomen of oude foto's met betrekking tot Vaals die volgens u eventueel in de Nieuwsbrief geplaatst kunnen worden dan zijn deze zeer welkom. Wij wensen u veel leesplezier met de komende Nieuwsbrieven vanaf nummer 101 .

Arthur Cransveld

Prachtige presentatie over prof. Dr. Otto Intze

Op 30 november hebben Peter Sparla en Victor Voncken een mooie presentatie gehouden over Prof. Dr. Otto Intze.

Wederom een goed gevulde zaal die kon luisteren naar een gloedvol verhaal over een zeer bekend persoon die, alhoewel niet in Vaals gewoond heeft, maar hier wel begraven is als lid van de Evangelisch Luthers gemeenschap die hun erediensdiensten hielden in de Lutherse Kerk, tegenwoordig meer bekend als Kopermolen. Hij bekleedde enkele jaren ook de functie van voorzitter van de Kerkenraad.

Dit jaar is het 175 jaar geleden dat Otto Intze in het Duitse Stadje Laage werd geboren. Otto Intze was een pionier van o.a. stuwdammen, watertorens en fabrieken. Over de wereld verspreid zijn gebouwen ontstaan naar de hand van hem. Hij onderwees als professor in de hydraulische techniek, bouw en

bouwmaterialen aan de Technische Universiteit van Aken RWTH, van 1895 tot 1898 was hij ook rector.

Bijzonder was te horen het verhaal van zijn overlijden op 61-jarige leeftijd en zijn begrafenis op oudejaarsdag 31 december 1904 in Vaals. Een bijzonder gebeurtenis in Vaals met enorme drukke begrafenis die werd bijgewoond door professoren, studenten, ondernemers, tal van hoogwaardigheidsbekleders.

Na veel speurwerk hebben zij het verhaal geschreven en kunnen publiceren in ons "Verleden en Heden". Degene die verhinderd waren de presentatie bij te wonen kunnen het verhaal hier teruglezen. Victor werd door Peter bedankt voor zijn onderzoekswerk met een kopie van in 3D gemaakte buste van Otto Intze.

Jo van der Meij

De voetgangerstunnel

De voetgangerstunnel, de verbinding van het Sint Jozefplein met de Bloemendalstraat is jaren geleden voorzien van beschilderingen door kinderen van de toenmalige Sint Jozefschool. Onder leiding van de heer Ton Franssen konden de kinderen er hun fantasieën de vrije loop laten gaan.

Door de jaren heen waren er echter veel schuttingswoorden en graffiti over gespoten.

Jammer! Het was dan ook de hoogste tijd dat er iets aan gedaan zou worden. Op initiatief van een ouder en directeur Ron Offermans werd contact gelegd met de gemeente. De gemeente heeft toen op voortvarende wijze dit opgepakt. Men heeft contact gezocht met kunstenaar-schilder Rob Smeets uit Maastricht.

Er is gekozen voor een thema, 'Natuur en Oceaan'. De heer Smeets heeft met behulp van de leerlingen uit de groepen 4 tot en met 8 een fraai geheel weten te creëren. Er zijn onder andere een walvis, palm-bomen, zeepaardjes, een schoolbus, insecten en bomen te bewonderen.

Het is goed dat de schilderingen van een anti-graffiti verflaag voorzien zijn

waardoor eventuele verontreinigingen verwijderd kunnen worden.

Er zal nog een officieel tintje aan de totstandkoming gegeven worden. Wij willen alvast iedereen die meegewerkt heeft feliciteren met het resultaat.

Herbert Kuijpers

Bezoek van studenten uit de Verenigde Staten van Amerika

Op 8 oktober en 5 november 2018 was HKK Sankt Tolbert gastheer van een groep design studenten uit de Verenigde Staten die studeren aan de Pennsylvania State University. De Pennsylvania State University is een staats-universiteit met ruim 80.000 studenten, verspreid over meerdere locaties in de staat Pennsylvania. De universiteit, die gesticht werd in 1855 als een landbouwschool, heeft de grootste alumni-organisatie ter wereld. Door onze contacten met het Stadsarchief Aachen waren de organisatoren van de studiereis opmerkelijk geworden op ons verenigingsgebouw. De studiereis vindt plaats in het kader van het "Borderland Transition Project". Dit project is uitgeschreven door het stadsbestuur van Aken. In de herfst van het semester 2018 (28 augustus - 12 december 2018) nemen deze 17 studenten van de Penn State University Department of Landscape Architecture deel aan een buitenlandse studie aan de AIB, Academie voor internationaal onderwijs in Bonn. (www.aib-studyabroad.org) In Bonn verblijven deze studenten bij lokale gastgezinnen of in een AIB-appartementencomplex. Het studieprogramma omvat cursussen over de Duitse taal en cultuur en over duurzame stedelijke ontwikkeling.

Daarnaast organiseert AIB veel vrije tijd activiteiten en academische excursies, die de studenten vertrouwd maken met de cultuur, geschiedenis en ontwerpprojecten in Duitsland, Spanje (Barcelona) en Nederland. Centraal staat het Design Studio, dit semester met het thema 'Borderland Transition', geleid door architect Bruno Röver en Eva Neumann, waarin de studenten werken aan concepten voor de realisatie van het grensgebied tussen Vaalserkwartier en Vaals. Ze analyseren eerst de ruimte - de huidige staat en de historische sporen - en creëren hun eigen visie in verschillende concepten voor een mogelijk toekomstig ontwikkelingsplan. In het kader hiervan kregen de studenten een rondleiding door ons historisch centrum. Tot het einde van het semester werken

de studenten aan hun ontwerpvoorstellen. Het hoogtepunt van het semester zal de presentatie zijn van hun ontwerpvoorstellen op 7 december 2018 in de stad Aken.

Jan Francotte

Krakers

In het Limburgs Dagblad van 31 oktober stond een artikel over Vaals dat zich wapent tegen 'kraken'. „Het was de eerste keer dat wij hier in Vaals mee te maken kregen”, zegt burgemeester Reg van Loo. Dit is echter niet juist. In verband met een juiste weergave van de geschiedenis wil ik het volgende onder de aandacht brengen. Wij hadden in Vaals ooit het mooie hotel 'Groenberg' aan de Viergrenzenweg. De uitbater was de heer Wiel Moonen.

Nadat het hotel gesloten was, konden enkele krakers er bezit van nemen. Echter hadden ze 'buiten de waard gerekend'. Want in het hierop volgende carnavalssizoen zong Los Catastrofos een lied over het kraken. De tekst eindigde met de zin 'Den wenn me heej jet kraage deet da kunt der Moonen mit der honk'. Misschien kan de gemeente ter preventie ook een hond aanschaffen.

Herbert Kuijpers

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook®

Verenigingsnieuws

Jo Kern Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Ons lid Jo Kern werd op 25 november 2018 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje – Nassau. De onderscheiding werd hem tijdens het Patroonsfeest van de Kon. Harmonie St. Cecilia 1836 uitgereikt door burgemeester Reg van Loo. Jo ontving deze hoge onderscheiding voor zijn vele verdiensten voor de Vaalser gemeenschap en voor de Kon. Harmonie in het bijzonder. Naast President van de Kon. Harmonie was Jo o.m. lid van Los Catastrofos – raadslid – wethouder – schutterskoning (Vijlen) en is hij een groot

promotor van het Völser plat, ook bij de jaarlijkse tot ver over de grenzen van Vaals bekende Hub Deitz Carnavals revue speelt Jo een zeer prominente rol. Zo zouden wij nog even kunnen doorgaan, dit is maar een kleine greep uit de vele verdiensten van Jo Kern voor de gemeenschap Vaals. In 1998 werd Jo al benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau en in 2015 tot Ereburger van de gemeente Vaals.

Jo, van Harte gefeliciteerd met deze zeer verdiende onderscheiding.

*Bestuur en leden
Heemkundekring Sankt Tolbert.*

Vuur wunsje alle mitlieders en lezers
van d'r Nieuwsbrief
un Freulieje Weinachte unne Jouwe roetsj en
e Jelukzellisj mea veur allemdienge jezoonk 2019

Activiteitenagenda

24 januari Lezing in samenwerking met het LGOG van Stadsarcheoloog Andreas Schaub, Aachen: archeologische vondsten in Aken. Om 20:00 uur in ons verenigingslokaal Óp Sankt Tolbert, Bloemendalstraat 11A te Vaals.

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.